

Részletes tájékoztató a szakosodás tennivalóiról

Átdolgozva: 2011.11.07.

Tisztelt nappali és levelező tagozatos hallgatók!

Az alapképzések illetve a mesterképzések döntő többségénél a képzés egy részét kötelezően választandó kínálatból kell teljesíteni. A legegyszerűbb esetben azonos (50–60) kreditértékű szakirányok, vagy specializációk vannak a tantervben, de előfordul, hogy több egységet (20, 30, 40 kredites) kell kombinációban választani, vagy szabadon krediteket gyűjteni, hogy a megkívánt kreditszámot elérjék.

A szakirány-választásnak (továbbiakban a szakosodásnak) alapvetően két fajtája van.

- 1) A képzési programok egy részében felvehető a saját szakon belül szakmai szakirány, illetve képzés (ebben csak technikai a különbség, mert a szakirány a tantervük ösvényei szerinti egység, míg a képzésválasztás egy kisebb, ún. „becsatolt kis kpr” megszerzését jelenti), amelynek elvégzésével vagy speciális szakképzettséget szereznek, vagy a szakmai mesterszintre jelentkezést alapozzák meg.
- 2) Azok, akiknek alapszakja olyan, amelyre tanári mesterképzés épülhet (elnevezése szerint *tanárképes* szak), választhatják a második tanári szak megalapozásához vezető képzés valamelyikét (tanári szakirány, más szóhasználattal tanári minor). Az egyetem minden tanárképes alapképzésébe be van csatolva az egyetem minden „tanári minorja”, továbbá a Gál Ferenc Hittudományi Főiskola tanári előkészítő képzése is. A tanári diplomát az alapszakra épülően csak kétszakos formában lehet mesterszinten megszerezni. Aki tehát tanár szeretne lenni, mindenképpen szükséges az alapszakon a második szakképzettséghez vezető tanári minort választani.

Megjegyzés: Aki ilyen képzést választ, annak célszerű elvégezni a választható 10 kredites tanári előkészítő pedagógiai-pszichológiai egységet, mert ez is a tanári mesterképzésbe belépés előfeltétele.

A hallgatóhoz ilyen formán hozzárendelt szakirány vagy minor képzés megjelenik az oklevélben.

A szakosodás megvalósítása az egyetemen egységes időszakban az ETR felületén keresztül történik, kicsit hasonlóan a felvételi eljáráshoz, de attól alapvetően különböző eredménnyel. Itt ugyanis éppen a szakosodást jelentő kurzusokhoz való hozzájutás lehetőségét szerzik meg. Ha kiválasztanak egy képzést a kínálatból és a képzés meghirdetője elfogadja a jelentkezésüket, akkor az alapképzésük kiegészül ezzel a képzéssel, és a kurzusválasztáskor úgy használható, mint az alapszak.

Évente kétszer, ősszel és tavasszal, kb. a félév közepén van a szakosodási időszak. A hallgatóhoz rendelt szakirány (specializáció) vagy minor képzés a következő félévtől érvényes a hallgatóra, tehát akkor már ennek megfelelően vehet föl kurzusokat is.

A vizsgaidőszakot megelőző hónapban (**november és április**) kerül sor a jelentkezésre és elbírálásra egyaránt. Ezen időszakban minden képzés és **minden még nem szakosodott hallgató** részt vehet a folyamatban. A szakosodási képzést meghirdető dönti el, hogy a képzést megnyitja, vagy 0-ra állított létszámmal jelzi a hallgatóknak, hogy a képzés az adott időszakban nem választható.

Olyan szakokon, ahol a ciklus végén van kritérium jellegű vizsga, amelynek sikertelensége a szakosodást kizárja, megadható feltételes felvétel is. Erről a szakos tájékoztatókból értesülnek, tehát a tájékoztatót minden választott képzésnél tanulmányozzák. A feltételt nem teljesítők szakosodása törlésre kerül még a kurzusfelvétel előtt, így a következő (őszi, illetve tavaszi) szakosodáskor másik képzést választhatnak.

A szakosodási eljárás leginkább a felvételi eljáráshoz hasonlít. Az ETR-be lépés után – ha a szakosodási időszak nyitva van – az „Ügyintézés” menüben a „Jelentkezés szakosodásra” elemet választva megjelenik a képzések és szakirányok kínálata. A kínálatban szereplő elemeket érdemes tanulmányozni, annotációjukat elolvasni, esetleg a felelős tanszék honlapját, hirdetését, vagy tájékoztatóját megismerni.

The screenshot shows the ETR web application interface. The main content area is titled 'Jelentkezés szakosodásra' (Application for specialization). It displays the following information:

- Szakosodás kezdése:** 2007. 04. 04. 00:00
- Szakosodás befejezése:** 2007. 05. 04. 00:00
- KOM-B-AN, Kommunikáció és médiatudomány BA_AN**
- Leírás:** TANTERVEZŐBE ÍRTUK BE: Javaöbük a minor szakok kiválasztását, és csak azoknak a szakirány-választást, akik nem akarnak tanár szakozók lenni.
- Max. jelentkezés száma:** 3
- Kreditek (min./max.):** 50 / 60
- Szakosodásszám (min./max.):** 1 / 2

Below this information, there are two sections for course selection:

1. jelentkezés
Elfogadva: Nincs döntés

Rövidítés	Negnevezés	Telj. kreditszám	Max. létszám	Ponthatár
ROL-SN-OL	Ófasz nyelv és kultúra minor_N	50	15	50

2. jelentkezés
Elfogadva: Nincs döntés

Rövidítés	Negnevezés	Telj. kreditszám	Max. létszám	Ponthatár
ONK-SN-L	Latin minor_N	50	15	50

Döntést hozni a megnyitástól számított egy hétig lehet. Ebben az időszakban nem csak nézni, hanem választani is enged a rendszer. A megjelenő választási ablakban három képzést, illetve szakirányt lehet megjelölni úgy, hogy a választott képzések sorrendjét meg kell adni. A sorrend szerint történik majd az igényelt képzéshez rendelés. Aki már megkapott egy képzést, nem kaphat továbbit. A fenti felvételi időszak végéig lehet változtatni, leadni és felvenni képzéseket. A terminus vége után már a szakok gazdáie a további tennivaló. Az előre meghirdetett szempontok szerint sorrendet állítanak fel, ami 0–100-ig terjedő pontozást jelent. A pontszámok alapján rendelik aztán a képzéseket a kérelmezőkhöz. Ennek eredménye a felvételi időszak végét követő második hét elején megjelenik a szakosodási menüben.

A következő félévre meghirdetett kurzusokat mindenki a szakosodásnak megfelelően veheti fel. Ha valaki nem tudott képzéshez, vagy szakirányhoz jutni, mert nem fért a kívánt képzések keretébe, vagy valamilyen okból lemaradt a választásról, képzéshez csak külön eljárásban, kérvénnyel juthat, vagy a következő választási ciklust kell megvárnia. Hasonlóképpen, a Tanulmányi Bizottsághoz beadott kérvénnyel lehet a nem kívánt szakiránytól megszabadulni.

Fontos tudni, hogy a jelentkezés időpontja nem előny, hiszen a sorrendet nem befolyásolja. A jelentkezés nincs limitálva, csak a felvehető létszám. Mindenki a számára elérhető teljes kínálatból választhat, és az esélyét csak a teljesítménye határozza meg, ha verseny alakul ki.

Kérdések és válaszok a szakosodásról

1. Mindenkinek kötelező-e szakirányt/specializációt választani?

A kötelezőség a szak képzési és kimeneti követelményeitől függ. Vannak olyan képzések, amelyek úgy vannak felépítve, hogy elegendő felvehető szakmai tárgy van bennük ahhoz, hogy a kötelező tartalmakat és a diplomáért elvárt kreditmennyiséget szakirány választás nélkül is teljesíteni lehet. Az ilyen tantervekben is vannak kötelezően választható tárgyak, azaz bizonyos specializációt, szakmai irányt ezekben a képzésekben is el lehet érni, a szakirányválasztás kötöttsége nélkül.

Vannak olyan szakok, ahol a differenciált szakmai anyag kötelezően választandó szakosodási egységeket (becsatolt képzés, vagy szakirány) tartalmaz. Az ilyen tantervhez kapcsolt hallgató csak akkor végezheti el a szakot, ha teljesít ezekből az egységekből egyet, hogy a megszerzett kreditszáma elérje az előírtat. (Teljesíteni csak olyan egységet lehet, ami a hallgatóhoz van rendelve.) Vigyázat! Ahol olyan választandó egység van, amelyben minden szakirányból válogatva lehet kreditet gyűjteni, akkor is teljesíteni kell egy egységet, csak ezzel nem szerez elismerhető specializálódást a hallgató.

A tanári mesterszak előkészítéséhez mindenképpen második szakirányt (tanári minort) kell választani.

2. Lehet-e több szakirányt fölvenni a szakosodási időszakban?

Nem lehet. Egy hallgató a felvétellel megszerzi a jogot arra, hogy teljesítse a felvételi szak követelményét, és a szakon diplomát szerezzen. Joga van azokhoz a kurzusokhoz, amivel ennek feltételeit teljesítheti, továbbá ahhoz, hogy a kötelezettségen túl még 10% kreditet teljesítsen, amivel későbbi tanulmányait alapozhatja meg. Nincs joga tehát az intézmény olyan erőforrásait térítés nélkül használni, amelyek túl vannak a fenti kereten. Két 50 kredites egység, pl. egy szakmai szakirány mellett egy tanári minor jelentősen túllépné a keretet. Ezt az egyetemnek nincs lehetősége finanszírozni.

3. Mi a következménye annak, ha valaki rosszul döntött, és le akarja adni a szakirányt és másikat választani?

A hibás döntésnek ára van. A szakirányt leadni csak kérvény útján lehet, bár utána beléphet újra a szabályos szakosodási eljárásba. Aki másik képzést választ, az számolhat idővesztéssel (eltelik egy félév, mire újat választhat), továbbá a leadott szakirányon elvégzett tárgyak beleszámítanak az összkreditbe és könnyen fölé kerülhet a díjmentesen fölvehető +10 %-nak. A diplomához vezető útja minden bizonnyal hosszabbodik, azaz kénytelen több finanszírozott félévet fogyasztani a szükségesnél.

4. Hogyan lehet mégis két szakirányt végezni?

Aki nagyon szeretne második szakirányt is végezni, csak kérvényre tudja fölvenni, és költségtérítéssel formában lehet elvégezni (a részletes leírást lásd a térítések és juttatások szabályzat mellékletében). Kivétel ez alól az olyan szak, ahol a kimeneti és képesítési követelmények (KKK) lehetővé teszik további félév alatt egy második szakirány elvégzését. Ilyen szak a gyógypedagógia alapszak.

5. Mit lehet tenni, ha az a szakirány, vagy specializáció nincs meghirdetve, amelyre a belépéskor számítottak?

A felvételi tájékoztatóban megjelent szakirányokat a szakok gazdáinak kötelező meghirdetni. Tudni kell azonban, hogy a szakok gazdái gazdaságossági okokból dönthetnek úgy, hogy bizonyos létszám alatt nem indul egy meghirdetett szakosodási képzés.

A jelentkezési jogát senkinek nem lehet korlátozni. Ha mégis ez történne, a hallgatóknak joga van a kari dékánhoz fordulni felülbírálatért, aki vagy intézkedik, vagy a rektor úrhoz továbbítja a kérelmet.

Szeged, 2011. 11. 07.

Dr. Varga Zsuzsa
oktatási igazgató